

TEKST: IRENEUSZ CHLOUPEK

ZDJĘCIA: MATEUSZ J. MULTARZYŃSKI, WZD KOW SG/PIOTR RAMS, BARTEK BERA

KARPACKI WZD

STRAŻ GRANICZNA – JAKO FORMACJA ODPOWIEDZIALNA NIE TYLKO ZA OCHRONĘ GRANIC POLSKI, ALE I BARDZO WAŻNEGO ODCINKA ZEWNĘTRZNEJ GRANICY UNII EUROPEJSKIEJ, W TYM ZWALCZANIE NARUSZAJĄCEJ JE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ NA TERENIE CAŁEGO KRAJU – DOSTOSOWUJĄC SWE STRUKTURY I FORMY DZIAŁANIA DO JAK NAJSKUTECZNIEJSZEGO WYPEŁNIANIA NAŁOŻONYCH NA NIĄ ZADAŃ, POWOŁAŁA DO ŻYCIA W SWYCH SZEREGACH PODODDZIAŁY SPECJALNE DO WYKONYWANIA NAJBARDZIEJ NIEBEZPIECZNYCH ZADAŃ, ZNANE JAKO WYDZIAŁY ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ. WŚRÓD NICH WYRÓŻNIA SIĘ WZD KARPACKIEGO OŚRODKA WSPARCIA SG, Z NOWEGO SĄCZA.

Małe pododdziały o charakterze specjalnym pojawiły się nieformalnie w Straży Granicznej niedługo po jej utworzeniu w 1990 r., ale początkowo nie wyróżniały się ani specjalnym wyposażeniem, ani przygotowaniem. Dopiero w latach 1992–1993 zaczęto dążyć do nadania im bardziej profesjonalnego charakteru, a ostatecznej formy nabierały, poczynając od 1997 r. W 12 istniejących wówczas Oddziałach SG (Beskidzki, Bieszczadzki, Karpacki, Lubuski, Łużycki, Morski, Nadbużański, Podlaski, Pomorski, Sudecki, Śląski, Warmińsko-Mazurski OSG) zaczęły powstawać etatowe plutony specjalne, złożone z trenujących pod kątem interwencyjnym, nieco lepiej wyposażonych funkcjonariuszy. Zostały one umiejscowione w ramach funkcjonującej w każdym Oddziale kompanii odwodowej, wspomagającej działania graniczne prowadzone przez załogi strażnic i granicznych placówek kontrolnych. Złożone wyłącznie z funkcjonariuszy zawodowych niewielkie plutony specjalne były przeznaczone przede wszystkim do wykonywania zadań w szczególnie trudnych warunkach i sytuacjach zwiększonego zagrożenia, np. pościgów lub zatrzymywania uzbrojonych przestępców.

Pluton specjalny ze stacjonującej w Nowym Sączu kompanii odwodowej Karpackiego OSG im. 1. Pułku Strzelców Podhalańskich zintensyfikował szkolenie i zaczął być szeroko wykorzystywany w działaniach od czerwca 1998 r., za sprawą ówczesnego Komendanta Oddziału, który był otwarty na oddolne inicjatywy i udzielał temu pododdziałowi wszelkiego wsparcia. Nowosądecki pluton, w którego szeregi trafili m.in. funkcjonariusze z doświadczeniem wyniesionym z wojsk powietrznodesantowych, kompanii rozpoznawczej Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych i policyjnej grupy specjalnej MoGAt, budował swoje zdolności bojowe z pomocą antyterrorystów i „Pezetu” (PZ – Biuro do walki z Przestępczością Zorganizowaną KGP 1994–2000, jeden z dwóch filarów późniejszego

CBS) krakowskiej policji, a ze względu na rejon działania równolegle rozwijał specjalizację górską. Co roku uczestniczył w poligonowych szkoleniach wyrównawczych policyjnych pododdziałów AT w Wędrzynie, brał udział w obozach wysokościowych prowadzonych przez TOPR oraz stażach izraelskiego systemu walki wręcz Krav Maga, miał okazję także szkolić się w zakresie „zielonej taktyki” z ćwiczącymi w Polsce żołnierzami 23. Pułku brytyjskiej formacji specjalnej SAS i Amerykanami.

W 1999 r. podrywany był do różnego rodzaju działań aż 147 razy. Po 2000 r., dzięki przejęciu przez Karpacki OSG śmigłowca PZL W-3 Sokół (SN-30X), pluton zyskał unikalną w kraju możliwość regularnego treningu desantowania z niego po linach, szybkiego przetrzutu do akcji i ewakuacji drogą powietrzną.

Przewidując, że planowane wstąpienie Polski do Unii Europejskiej i związana z tym możliwość swobodnego przekraczania granicy z innymi jej krajami członkowskimi będą dodatkowo

JEDNOSTKI SPECJALNE

stymulować wzrost zagrożenia przemytem towarów oraz przerzutem nielegalnych migrantów, w 2001 r. znowelizowano ustawę o Straży Granicznej, upoważniając ją do działania nie tylko w strefie przygranicznej, ale w związku z popełnianymi tam przestępstwami także na terenie całego kraju. Poszerzenie możliwości działania i konieczność przygotowania się do nowych wyzwań wymagały odpowiednich zmian w strukturach tej formacji, które przyniosły m.in. rozwiązanie plutonów specjalnych. Poszczególne plutony różniły się bowiem znacznie poziomem wyszkolenia i wyposażenia – niektóre, jak nowosądecki, były pododdziałami specjalnymi z prawdziwego zdarzenia, chętnie i często angażowanymi do działania, inne w niewielkim stopniu wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. W związku z tym w KG SG zdecydowano, że do zabezpieczenia taktycznego działań wszystkich OSG i Komendy Głównej wystarczą trzy większe, odpowiednio rozlokowane na terytorium kraju, lepiej wyszkolone i wyposażone pododdziały specjalne, którym nadano nazwę Wydziałów Zabezpieczenia Działañ (WZD). 1 czerwca 2007 r. powołano do życia Zarząd Zabezpieczenia Działañ KG SG („SPECIAL OPS” nr 11-12/2009), któremu podporządkowano największy, centralny I WZD w Warszawie – były WZD Zarządu Operacyjno-Śledczego KG SG „Feniks”, przekazany na przełomie 2006/2007 r. jako Wydział Realizacyjny do Nadwiślańskiego OSG – oraz dwa wydziały regionalne. Na północy był to II WZD w Gdańsku, sformowany na zrębach plutonu specjalnego oraz plutonu pletwonurków Morskiego OSG, a na południu III WZD, którego trzonem stał się dotychczasowy pluton specjalny Karpackiego OSG. ZSD miał nadzorować wszystkie wydziały pod względem merytorycznym i szkoleniowym, koordynować zakupy sprzętu, a w razie konieczności skierowania do działañ więcej niż jednego z nich, przejmować dowodzenie całością użytych sił. Jednak już dwa lata później ZSD został zlikwidowany, a centralny WZD podporządkowano Sztabowi KG SG jako Wydział VII Zabezpieczenia Działañ (w 2012 r. przekazany do Nadwiślańskiego OSG), natomiast wydziały regionalne przeszły 1 stycznia 2009 r. w podporządkowanie i na zaopatrzenie komendantów OSG właściwych dla ich lokalizacji. Na ich wzór w więk-

szości pozostałych Oddziałów również zaczęto tworzyć własne, mniejsze WZD.

W związku z kolejną reorganizacją w Straży Granicznej, obejmującą m.in. połączenie Karpackiego i Śląskiego OSG w nowy, Śląsko-Małopolski Oddział SG, nowosądecki Wydział czekała jeszcze jedna zmiana podporządkowania. Nie polegała jednak na prostym przekazaniu do nowego Oddziału i nie wymagała, na szczęście, związanej z tym zmiany miejsca stacjonowania, co skutkowałoby różnymi negatywnymi konsekwencjami. Dostrzeżono, że Nowy Sącz stanowi optymalną lokalizację, sprzyjającą szybkiemu reagowaniu na zagrożenia na zewnętrznej granicy UE i wsparciu działañ ratowniczych w górach, SG dokonała tam sporych inwestycji, znajduje się lądowisko dla śmigłowca oraz, co istotne, siedziby Prokuratury Okręgowej i Sądu Okręgowego. Zarządzeniem Komendanta Głównego SG z 14 stycznia 2014 r. w Nowym Sączu utworzony został Karpacki Ośrodek Wsparcia Straży Granicznej-

nej (KOW SG), mający – w tym włączony do niego WZD – realizować zadania na rzecz innych jednostek organizacyjnych tej formacji lub wspierać ich działania oraz wykonywać zadania zlecone przez Komendanta Głównego SG. WZD, który może dzięki temu dalej funkcjonować w dotychczasowym, zgranym składzie, stanowi jedną z pięciu głównych komórek Ośrodka i nadzorowany jest bezpośrednio przez jego komendanta, jak również pozostaje w dyspozycji KG SG. W ramach przedsięwzięć macierzystej formacji lub realizowanych wraz z innymi uprawnionymi podmiotami może operować na terenie całego kraju, a za zgodą lub na polecenie Komendanta Głównego SG również za grani-

LOWA

simply more...

LOWA Recon GTX® TF
LOWA Recon GTX® TF Ws (damskie)

Buty bezpieczne CE EN ISO 20347:2012 O2 WR SRA FO CI HI HRO

Dystrybucja w Polsce:
GAJA Małgorzata Gancarczyk
ul. Legionów 25, 32-650 Kęty.
Klienci instytucjonalni: Tomasz Korczyk,
tel. (0)660-470-981, fax. (33)812-51-28
info@butywojskowe.pl

Sklep:

f Butywojskowe.pl

www.butywojskowe.pl

czą, w szczególności w strefach niebezpiecznych i podwyższonego ryzyka. W zależności od potrzeb umożliwia to jego wykorzystanie zarówno na poziomie lokalnym, jak i centralnym. W trakcie swych działań funkcjonariusze wydziału mogą wykorzystywać posiadany sprzęt techniczny, uzbrojenie i materiały wybuchowe, a także statki powietrzne, środki transportu kołowego i pływające, będące w dyspozycji SG lub użyte przez współdziałające z nią instytucje. Działają w umundurowaniu specjalnym, typowych mundurach SG albo ubraniach cywilnych, całością sił lub wydziałami i środkami wydziału – samodzielnie bądź we współdziałaniu z innymi jednostkami organizacyjnymi SG, w tym innymi WZD, a także uprawnionymi służbami i instytucjami, na podstawie porozumień i decyzji Komendanta Głównego SG, Komendanta Ośrodka oraz Dyrektora-Szefa Sztabu KG SG w ramach działań planowych lub alarmowych.

Wydział kierowany jest do akcji w sytuacjach, gdy użycie stosunkowo małych, ale dobrze wyszkolonych, uzbrojonych, wyposażonych, potrafiących działać w różnym terenie i sytuacjach sił specjalnych pozwala osiągać cele pozostające poza możliwościami innych, standardowo działających funkcjonariuszy. Do szczegółowego zakresu zadań WZD należy po pierwsze, wspieranie jednostek organizacyjnych Straży Granicznej wykonywaniem działań specjalnych w sposób opisany w Zarządzeniu nr 35 Komendanta Głównego SG z 4 marca 2014 r. (w sprawie wykonywania działań specjalnych przez funkcjonariuszy SG), polegających na:

- zapewnieniu bezpieczeństwa przy zatrzymywaniu osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach „Kodeksu postępowania karnego” i innych ustaw, w przypadku uzasadnionego podejrzenia posiadania przez nie broni, amunicji lub materiałów wybuchowych,
- zapewnieniu bezpieczeństwa podczas realizacji zadań związanych z bezpośrednim zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzkiego, a także mienia znacznej wartości,
- przeciwdziałaniu zagrożeniom terroryzmem, w tym zarządzaniu czynnościami na miejscu zdarzenia o charakterze terrorystycznym (rola SG w zwalczaniu terroryzmu wynika przede wszystkim z jej ustawowego zadania skutecznej ochrony granicy państwowej, gdyż otwarcie granic może ułatwiać przedostawanie się na terytorium Polski potencjalnych terrory-

**OUTBACK
LINE**

**OUTDOOR
TACTICAL PANTS®**

Outback to w założeniu linia odzieży technicznej i akcesoriów. Zaczynając od warstw bielizny, poprzez izolacyjne – dostosowane do dynamicznej lub statycznej aktywności aż po zewnętrzne warstwy takie jak windshirty, softshelle, hardshelle czy parki z ociepliną Climashield®.

Znajdziecie tu zarówno sprawdzone klasyczne rozwiązania jak i nowe wzory w stylu „light&fast” – wszystko to możecie dopasować do waszych potrzeb i rodzaju aktywności. Akcesoria linii Outback będą ułatwiały podróże, pakowanie sprzętu i wyprawy w teren.

EUROPEAN PATENT No. 002638791-0001

OTP® – wyprodukowane z lekkiego, oddychalnego oraz rozciągliwego materiału, idealnie sprawdzają się podczas różnego typu aktywności outdoorowych.

www.Helikon-Tex.com

f HelikonTex @HelikonTex

JEDNOSTKI SPECJALNE

stów; do tego dochodzi zwalczanie potencjalnych zagrożeń terrorystycznych w strefach kontroli granicznej, w tym pozostających pod ochroną SG, a nie Policji, tak bardzo wrażliwych miejsc, jak międzynarodowe porty lotnicze oraz w innych miejscach i okolicznościach na podstawie wspomnianych wyżej porozumień),

- zapewnieniu bezpieczeństwa czynnościom operacyjno-rozpoznawczym lub dochodzeniowo-śledczym oraz kontroli legalności pobytu lub zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP,
- zabezpieczaniu uroczystości i przedsięwzięć państwowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, osób z kategorii VIP, a także objętych szczególnym poziomem bezpieczeństwa na wniosek uprawnionych podmiotów,
- udziale w realizacji przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie bezprawnym zamachom na obiekty Straży Granicznej, służące obronności państwa,

ochronie granicy państwowej lub ważne dla gospodarki narodowej,

- realizacji innych czynności wymagających umiejętności i wiedzy specjalistycznej funkcjonariuszy, przy użyciu sprzętu specjalistycznego.

Do tego dochodzi prowadzenie działań granicznych (w tym pościgów transgranicznych) i pełnienie służby granicznej, a zwłaszcza przeciwdziałanie zagrożeniom dla nienaruszalności granicy państwowej lub porządku publicznego oraz udział w działaniach związanych z bezpośrednim zapobieganiem skutkom sytuacji kryzysowej, zabezpieczanie doprowadzania szczególnie niebezpiecznych osób do dyspozycji właściwego organu SG, jednostki organizacyjnej Policji, prokuratury lub sądu, a także doprowadzeń szczególnie niebez-

piecznych cudzoziemców do granicy RP lub granicy państwa, do którego następuje wydalanie lub przekazanie. Wśród pozostałych, szczególnych zadań Wydziału ważne miejsce zajmuje przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z użyciem materiałów i urządzeń wybuchowych przez prowadzenie rozpoznawczych i neutralizujących działań minersko-pirotechnicznych, pełnienie antyterrorystycznych wart ochronnych na pokładach samolotów pasażerskich

(na podstawie porozumienia Komendanta Głównego SG i Polskich Linii Lotniczych LOT), udział

w akcjach ratowniczych oraz wykonywanie innych zadań wyznaczonych przez Komendanta Głównego SG.

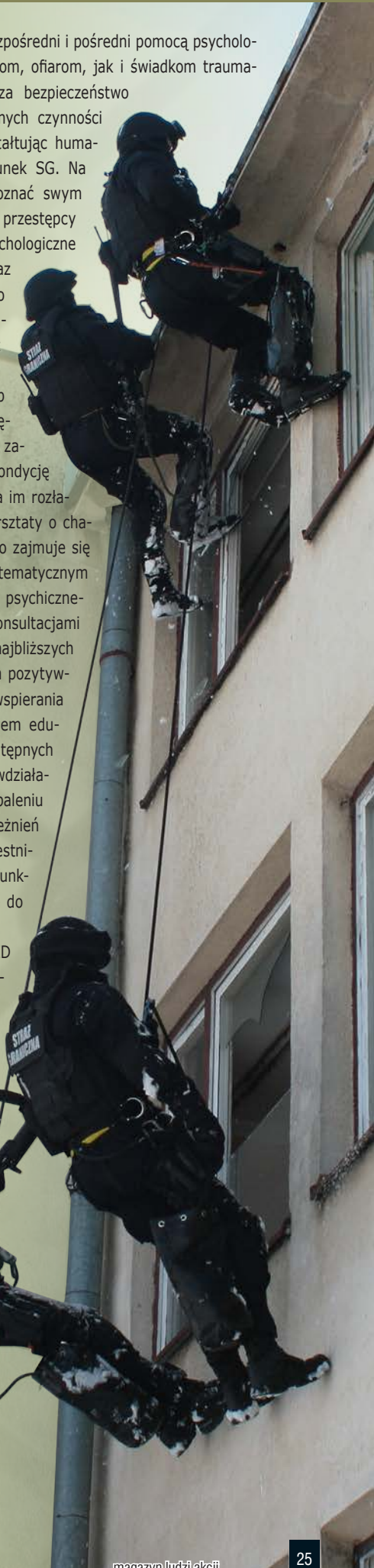
Struktura WZD podzielona jest na pion realizacyjny, pion wsparcia - odwozowy oraz dwa samodzielne stanowiska: logistyka i psycholog. Naczelnik Wydziału kieruje wymienionymi pionami za pośrednictwem swoich dwóch zastępców w stopniach oficerskich. Pierwszemu podlegają wszechstronnie wyszkoleni, najsprawniejsi bojowo funkcjonariusze, wśród których oprócz typowych „operatorów taktycznych” znajduje się także para snajperska (snajper i obserwator) oraz „operator” - przewodnik psa służbowego. Drugi zastępca naczelnika jest zwierzchnikiem pionu, w składzie którego są przewodnicy psów wyspecjalizowanych w wykrywaniu narkotyków, materiałów wybuchowych i broni, pirotechnicy-neutralizatorzy oraz operatorzy bezałogowych statków powietrznych, ze świadectwami kwalifikacyjnymi wydanymi przez ULC. Za pomocą wielowirnikowych platform latających mogą oni z daleka prowadzić obserwację z powietrza zarówno podczas poszukiwań, działań pościgowych, jak i rozpoznawania rejonu/obiektu będącego celem planowanych działań. Ten pion nie tylko zajmuje się dyskretnym rozpoznaniem taktycznym, m.in. za pomocą zaawansowanego sprzętu elektronicznego i zapewnia kordon zewnętrzny „realizacji”, ale także pozostaje wówczas w gotowości do bezpośredniego wsparcia działań wewnątrz w pełnym wymiarze oraz podjęcia natychmiastowego pościgu za przestępcami, którym udało się zbiec. Do grupy bojowej może zostać dołączony także funkcjonariusz zabezpieczenia logistycznego, tzw. „szef”, który na co dzień odpowiada za gospodarkę materiałowo-techniczną, m.in. zaopatrując funkcjonariuszy wydziału w uzbrojenie, sprzęt specjalistyczny, umundurowanie i środki łączności, nadzorując jego przechowywanie i obsługę, a także organizuje i zabezpiecza logistycznie proces szkolenia oraz prowadzi dokumentację z tym związaną.

Bardzo ważną rolę odgrywa w Wydziale funkcjonariusz - psycholog, który każdorazowo włącza się w przygotowanie oraz realizację działań,

służąc na bieżąco w sposób bezpośredni i pośredni pomocą psychologiczną zarówno funkcjonariuszom, ofiarom, jak i świadkom traumatycznych zdarzeń, co zwiększa bezpieczeństwo oraz efektywność podejmowanych czynności procesowych, przy okazji kształtując humanitarny i profesjonalny wizerunek SG. Na pierwszym etapie pomaga poznać swym kolegom rys psychologiczny przestępcy i uwzględnić różne czynniki psychologiczne podczas planowania akcji oraz kwalifikuje funkcjonariuszy do udziału w czynnościach. Następnie bierze w nich również udział, w ugrupowaniu taktycznym sekcji realizacyjnej lub wsparcia, w razie potrzeby występując też w roli mediatora, a po zakończeniu działań monitoruje kondycję psychiczną kolegów oraz pomaga im rozładować stres, w tym poprzez warsztaty o charakterze debriefingu. Oprócz tego zajmuje się na polecenie naczelnika m.in. systematycznym diagnozowaniem i oceną stanu psychicznego funkcjonariuszy wydziału, konsultacjami psychologicznymi (również dla najbliższych członków ich rodzin), tworzeniem pozytywnej atmosfery i wzajemnego wspierania w sekcjach, a także prowadzeniem edukacji w zakresie problematyki wstępnych negocjacji, handlu ludźmi, przeciwdziałania stresowi pourazowemu, wypaleniu zawodowemu, profilaktyki uzależnień itp. Rola takiego specjalisty, uczestniczącego w pełnym wymiarze w funkcjonowaniu pododdziału, jest nie do przecenienia.

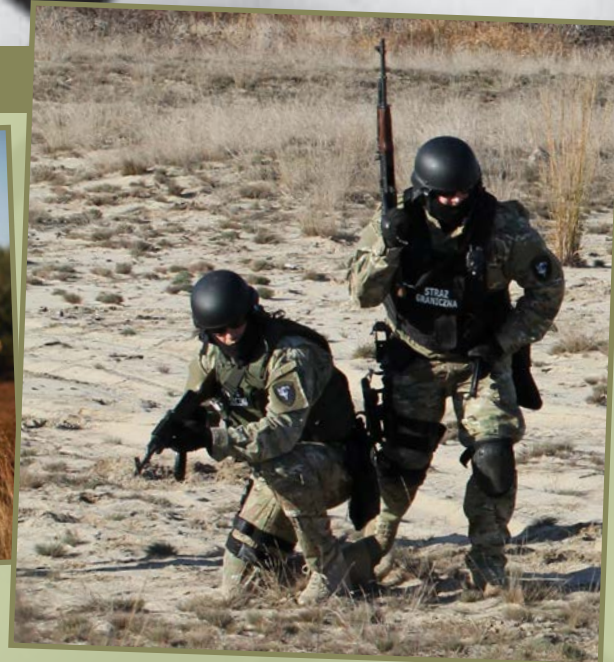
Równie unikalną cechą WZD jest dysponowanie stałym wsparciem działań specjalnych przez Wyjazdowy Zespół Medyczny, w skład którego oprócz wspomnianego psychologa i pielęgniarki wchodzi lekarz oraz

JEDNOSTKI SPECJALNE

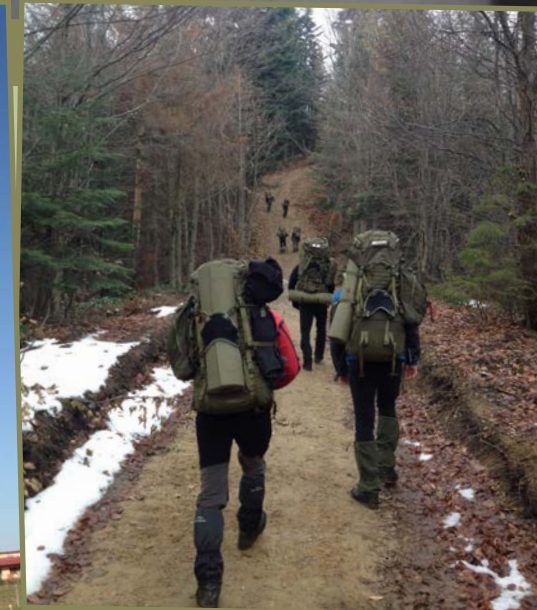
ratownik medyczny, będący w pełni przeszkolonymi i dyspozycyjnymi funkcjonariuszami SG. Niezależnie od przygotowania operatorów WZD do udzielania pierwszej pomocy (KPP) w formie ratownictwa taktycznego TC3 (Tactical Combat Casualty Care), „realizacji” wydziału może każdorazowo towarzyszyć własny, bardziej doświadczony i wykwalifikowany zespół medyczny Służby Zdrowia KOW SG ze specjalistycznym ambulansem, który przejmuje na bieżąco odpowiedzialność za objęcie fachową pomocą medyczną wszyst-

kich uczestników zdarzeń – poszkodowanych w czasie działań funkcjonariuszy, zatrzymywanych i osób postronnych. Jako „mundurowy” personel SG członkowie zespołu są gotowi do włączania do akcji bojowych, znają specyfikę działania wydziału oraz mogą być dopuszczeni do informacji niejawnych na etapie przygotowań i prowadzenia czynności, bez obawy o dekonspirację czynności lub osób. Natychmiastowe badania lekarskie osób zatrzymanych na miejscu akcji znacząco przy tym skracają procedury związane z ich osadzeniem i nie generują dodatkowych kosztów. Spek-

trum zalet, jakie niesie takie rozwiązanie, niespotykane w żadnej innej jednostce służb wewnętrznych w naszym kraju, to temat warty odrębnego, dużego artykułu. Tu odnotujmy jeszcze tylko, że personel Służby Zdrowia KOW SG zapewnia także zabezpieczenie medyczne na czas ryzykownych treningów WZD oraz w podstawowym zakresie bieżącą opiekę lekarską jego funkcjonariuszom.

Do wydziału dobierani są przede wszystkim chętni spośród funkcjonariuszy SG o nienagannym przebiegu służby oraz odpowiednich predyspozycjach psychofizycznych. Mile widziane jest posiadanie przydatnych umiejętności i doświadczenia z wcześniejszej służby w armii lub Policji. Istnieje co prawda możliwość przyjęcia także wartościowych kandydatów spoza własnych szeregów, ale procedura naboru ulega wówczas znacznemu wydłużeniu, gdyż i tak muszą najpierw przejść pozytywnie kwalifikacje do SG oraz ukończyć kurs podstawowy tej formacji w jej Centrum Szkolenia. W ostatnich latach, gdy w wydziale pojawiał się wolny etat, składano propozycje funkcjonariuszom wytypowanym z pełniącego również rolę kompanii reprezentacyjnej pododdziału odwodowego KOW SG, dyskretnie obserwowanym i ocenianym już odpowiednio wcześniej. Inni włączani są do pododdziału odwodowego na pewien czas w tym samym celu. Wymagane jest co najmniej średnie wykształcenie, ale większość funkcjonariuszy WZD legitymuje się wyższym lub są w trakcie takich studiów. Proces ubiegania się o miejsce w tym wydziale rozpoczyna się od rozmowy wstępnej z jego naczeln-

kiem, oceniającym m.in. motywację ochotnika, po czym – jak we wszystkich jednostkach spe-

cialnych – przychodzi czas na specjalistyczne badania stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, a następnie wewnętrzne testy sprawnościowe. Zaakceptowani nie trafiają bezpośrednio do WZD, lecz kierowani są najpierw na kurs do jednego z ośrodków szkoleń SG, gdzie są przygotowani do zabezpieczenia terenowo-taktycznego posługi bezpośredniego mi techniki służby w WZD, przez rok jako cjonariusze realizacji działań specjalnych, działań w różnych warunkach tycznych, pogłębiają umiowanie się środkami przymusu i bronią palną oraz środka-cjonalnej. Po rozpoczęciu traktowanej jeszcze okres próbnym, nowi funk-wypełniają początkowo

JEDNOSTKI SPECJALNE

zadania wspierające, dokładnie poznając pod okiem starszego kolegi, wyznaczonego na „wprowadzającego”, specyfikę działań wydziału oraz nabierając niezbędnego doświadczenia. Dalsza służba to nieustanny proces treningowy, doskonalący sprawność fizyczną, utrwalający i rozwijający techniki działania, umiejętności taktyczne, współdziałania w ramach sekcji i wydziału oraz zdobywanie specjalistycznych kwalifikacji. Duży nacisk kładziony jest na przygotowanie do działania w terenie górystym, począwszy od cotygodniowych długich marszy terenowych, a co pewien czas także wielodniowych, po obozy kondycyjne, narciarskie i wspinaczkowe oraz treningi współpracy ze śmigłowcem. WZD regularnie uczestniczy także w szkoleniowych zgrupowaniach strzelecko-taktycznych, organizowanych w Ośrodkach Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych, kieruje swych ludzi na warsztaty strzeleckie i paramedyczne oraz specjalistyczne kursy, np. z zakresu pełnienia wart ochronnych sky-marshals, rozpoznania minersko-pirotechnicznego, czy posługiwanie się

śpb. Nowosądecki wydział ćwiczy m.in. wspólnie ze stacjonującą w tym samym mieście Grupą Interwencyjną Służby Więziennej („SPECIAL OPS” nr 5/2014), swymi odpowiednikami z innych OSG, Zespołem Interwencji Specjalnych Placówki SG z lotniska Kraków-Balice („SPECIAL OPS” nr 4/2015), Oddziałem Specjalnym ŻW (np. warsztaty „Taktyka szturmowa na obiekty ruchome – autobus” w styczniu br.), a podczas niektórych przedsięwzięć szkoleniowych, takich jak np. relacjonowane na łamach i portalu „SPECIAL OPS” ostatnie serie treningów w zakresie zwalczania przestępczości transgranicznej i zorganizowanej „The Power of Synergy”, także z funkcjonariuszami pododdziałów specjalnych CBŚP i ABW. Pytany o takie przedsięwzięcia naczelnik wydziału nie zapomina nigdy podkreślić, że jest on bardzo wdzięczny za możliwość wieloletniej współpracy i wykorzystania infrastruktury szkoleniowej Policji, ABW, BOR, Wojsk Lądowych oraz innych struk-

tur SG, jak również lokalnym władzom samorządowym, które wspierają w różny sposób przedsięwzięcia WZD, np. zezwalając na wykorzystywanie w celach treningowych opuszczonych obiektów lub, jak w przypadku Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, pozostających pod jego opieką obiektów szczególnych. Tak było np. podczas przeprowadzonych pod egidą Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu ćwiczeń służb ratowniczych pk. „Zapora 2013” na terenie zapory wodnej w Rożnowie oraz zorganizowanych pod koniec maja 2014 r. przez Inspektorat Wsparcia SZ RP, małopolski Wojewódzki Sztab Wojskowy i KOW SG ćwiczeń obronnych w zakresie przeciwdziałania i eliminacji zagrożeń podczas chronienia obiektów szczególnie istotnych, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury hydrotechnicznej i energetycznej – w tym przypadku Zespołu Elektrowni Wodnych w Niedzicy i Sromowcach.

WZD rewanżuje się różnymi inicjatywami na rzecz lokalnej społeczności, np. atrakcyjnymi działaniami edukacyjnymi wspierającymi pedagogów szkolnych w zakresie problematyki przeciwdziałania narkomanii w ramach własnego projektu „Z nami bezpieczniej” oraz dyspozycyjnością i zaangażowaniem m.in. w działania ratownicze podczas powodzi lub w górach. To przede wszystkim także pewny partner do współdziałania w ramach wspólnych grup zadaniowych do walki z przestępczością zorganizowaną i ochroną osób z kat. VIP oraz osób objętych szczególnym poziomem bezpieczeństwa, realizujący od dawna na terenie całego kraju skomplikowane działania specjalne i ochronne w ramach struktur SG, jak również z Zarządami CBŚP, BOR i ABW. W minionych latach dokonywał m.in. spektakularnych zatrzymań handlarzy narkotykami na Śląsku i „żywym towarem” na Podhalu, z rąk których uwolniono wówczas kilkadziesiąt osób. Wydział zdobył sobie również zasłużoną renomę jako jednostka chroniąca najważniejsze osobistości odwiedzające Małopolskę i nie tylko: zabezpieczał m.in. wizyty papieskie i prezydenta USA w Krakowie i Gdańsku, uroczystości pogrzebowe pary prezydenckiej na Rynku Krakowskim i Wawelu oraz niezliczoną ilość razy wydzielal parę snajperską, pirotechników i zespoły wsparcia taktycznego wzmacniające ochronę BOR zapewnianą ważnym osobistościom państwowym podczas przylotów bądź odlotów z portu lotniczego Kraków-Balice. Mimo takiej intensywności szkolenia i zadań funkcjonariusze wydziału znajdują jeszcze czas, by z dużymi sukcesami reprezentować KOW SG w różnego rodzaju rywalizacjach użytkowo-bojowych. Np. dwa lata temu zajęli drugie miejsce drużynowo w II Zawodach Taktyczno-Strzeleckich dla funkcjonariuszy Wydziałów Zabezpieczenia Działań w Lubaniu, a w III edycji rozegranej w listopadzie ubiegłego roku, w których uczestniczyły zespoły z MSWiA i MON, pierwsze i drugie

miejsca w klasyfikacji drużyn – wśród tych z SG pierwsze ze znaczną przewagą punktową, a w ogólnej drugiej, ustępując jedynie drużynie SPAP KWP Wrocław. Konkurencje obejmowały strzelania sytuacyjne, dynamiczne oraz znajomość technik wysokościowych i medycyny taktycznej.

Jeszcze w 2009 r. Prezydent RP odznaczył naczelnika WZD KOW SG za wybitne zasługi w pracy zawodowej na rzecz bezpieczeństwa publicznego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, traktowanym przez niego jako dowód uznania za służbę całego pododdziału, którym dowodzi od czasów, gdy był to dopiero początkujący pluton specjalny SG. Naczelnik wydziału, obecnie już w stopniu pułkownika, choć stara się nie tracić żadnej okazji dołączania do swych podwładnych w celu bezpośredniego nadzorowania ich „realizacji” w terenie, na co dzień skupia się przede wszystkim na zadaniach związanych z merytorycznym kierowaniem wydziałem, zapewnieniu swym podwładnym jak najlepszego wyposażenia oraz warunków do skutecznego działania, stawiając na jakość i najnowocześniejsze rozwiązania. Dziś to dojrzała jednostka o bogatym doświadczeniu, która nadal rozwija się w szybkim tempie. W najbliższym czasie planowane jest powiększenie WZD i przeorganizowanie w sposób, który jeszcze bardziej zwiększy możliwości i efektywność działań. Trudno nie docenić takich posunięć w przypadku tak ważnego i zlokalizowanego pododdziału SG, odgrywającego bardzo istotną rolę w systemie bezpieczeństwa państwa.

SPECIAL OPS

BRÓŃ I WYPOSAŻENIE WZD KOW SG

Podstawowa broń długa to, po latach używania krajowych Glaubertyów, pistolety maszynowe niemieckiej firmy Heckler & Koch na amunicję 9 mm Parabellum: UMP9 i MP5A5, wyposażone w celowniki holograficzne HWS EOTech 553, latarki taktyczne Olight M18 Maverick (na montażu Offset Mount WM10), część także w laserowe wskaźniki King Arms L300 oraz dodatkowe chwytty przednie (VFG, AFG). W niektórych z tych drugich pm-ów firmowe łożo M628 z oświetleniem taktycznym firmy SureFire zajęło szynowe łożo FAB Defense Tri-Rail produkcji izraelskiej z latarką Olight M18. Do celów treningowych montuje się w nich zestawy do strzelania amunicją barwiącą CQT FX. Gdy niezbędna może okazać się amunicja o większej mocy i zasięgu, pm-y mogą zostać uzupełnione lub zastąpione karabinkami automatycznymi AKMS (z kolbą składaną) na nabój pośredni 7,62 mm x 39 wz. 43, w których drewniane łoża i nakładki rury gazowej zastąpiono zestawem QuadRail (MTU009) czterech uniwersalnych szyn Picatinny firmy UTG, umożliwiającym montaż chwytów przednich, oświetlenia taktycznego i celowników elektronicznych HWS EOTech lub Aimpoint CompM2. W niedległej przyszłości broń ta powinna zostać zastąpiona nowocześniejszymi kbk. Broń boczna to popularne austriackie 9 mm pistolety Glock 17 i kompaktowe G 19 z oświetleniem Streamlight TLR 2, przenoszone w kydeksowych kaburach udowych Blackhawk Tactical Serpa oraz łatwiejsze do ukrycia podczas działań operacyjnych subkompaktowe G26. Uzupełniają je dostosowane do amunicji treningowej Glocki 17T FX.

Do strzelań precyzyjnych służy niemiecki powtarzalny karabin snajperski Blaser R93 LRS2 na amunicję 7,62 mm x 51, z celownikiem Schmidt & Bender PM II 3-12x50, ale w arsenale WZD pozostają także starsze radzieckie samopowtarzalne SWD na nabój 7,62 mm x 54 z prostym celownikiem PSO-1. Wydział dysponuje również ukm PKM na tę drugą amunicję i gamą strzelb gładkolufowych na amunicję 12/70: włoskimi samopowtarzalnymi Benelli 3 Super 90 i Benelli Supernova oraz bezkolbowymi powtarzalnymi „pompkami” (pump-action) z krótkimi 14-calowymi lufami – Fabarm Martial Ultrashort produkcji włoskiej i amerykańskimi Mossbergami M590A1 Compact z chwytem pistoletowym Cruiser Grip, używanymi głównie jako „wytrych balistyczny” do forsowania przez breacherów zamków i zawiasów w drzwiach. Do tego dochodzą paralizatory Taser X26 oraz granaty hukowo-błyskowe niemieckiej firmy Nico-Pyrotechnik.

Umundurowanie funkcjonariuszy WZD to czarne kombinezony NFM BOA z tkaniny trudnopalnej, dwuczęściowe mundury bojowe amerykańskich producentów Tru-Spec i Proper bądź firmy Curahee z Sosnowca w kamuflażu multicam, a także czarne z oferty firmy 5.11. Od niedawna stosowane są także nowe oliwkowe (brown grey) spodnie i combat-shirty UF Pro Striker XT.

Wypożyczenie ochronne to kominiarki i rękawiczki taktyczne różnych typów (głównie Mechanix Wear), nakolanniki amerykańskiej firmy Alta, czarne francuskie hełmy MSA TC 3002 i nowe Lubawa MICH-Mid z bocznymi szynami dla latarek, kamer lub innego wyposażenia i czołowym gniazdem montażowym dla gogli noktowizyjnych, z francuskimi goglami taktycznymi Bolle XT800 Tactical albo okularami ochronnymi ESS 5B lub Crossbow i aktywnymi ochronnikami słuchu Peltor Comtac, pięciopiętami w osobisty system łączności (radiostacje Motorola GP380 z przyciskiem PTT). Zamiennie z hełmami balistycznymi stosowane są lekkie amerykańskie kaski ProTec Ace Water, a do ochrony dróg oddechowych i oczu maski przeciwgazowe Scott M95. Stosowane wcześniej kamizelki taktyczne i balistyczne zastępowano od 2014 r. zintegrowanymi kamizelkami NFM THOR Integrated Vest z „twardą balistyką” (płytkami 3D) i wkładkami miękkimi. W terenie wyposażenie osobiste przenoszone jest w plecach niemieckiej firmy Tasmanian Tiger. Obuwie to głównie niemieckie Lowa Elite Desert oraz Lowa Z-65

GTX oraz Haix GSG9, Meindl Desert Fox, a podczas długotrwałych patroli w warunkach zimowych i terenie podmokłym wysokie myśliwskie Hunter Pro polskiej firmy Demar z wielowarstwowym wkładem ocieplającym ze 100% wełny owczej. W skrytych działaniach rozpoznawczych i snajperskich stosowane są syntetyczne stroje maskujące Bushrag Chameleon, a podczas korzystania z technik linowych uprząże Petzl Navaho i przyrządy zjazdowe Petzl. Do forsowania przeszkód technicznych służą zestawy narzędzi wyłomowych (entry-tools) i tarany firmy Blackhawk, hydrauliczne urządzenia do wyważania drzwi firmy Holmatro HDO100 i spalinowe piły tarczowe Stihl. Obserwację w warunkach nocnych i złej widoczności ułatwiają gogle noktowizyjne BIG 25 szwajcarskiej firmy Vectronix i kamery termowizyjne Thales ELVIR.

Środki transportowe to m.in. skrycie opancerzone pojazdy terenowe, osobowe oraz pickupy zachodnich i japońskich marek, ale w razie potrzeby także motocykle i quady 4x4 ATV. Wydział dysponuje także specjalnym wozem dowodzenia i obserwacji. W planach jest zakup łodzi operacyjnej z przyczepą do jej transportu.

